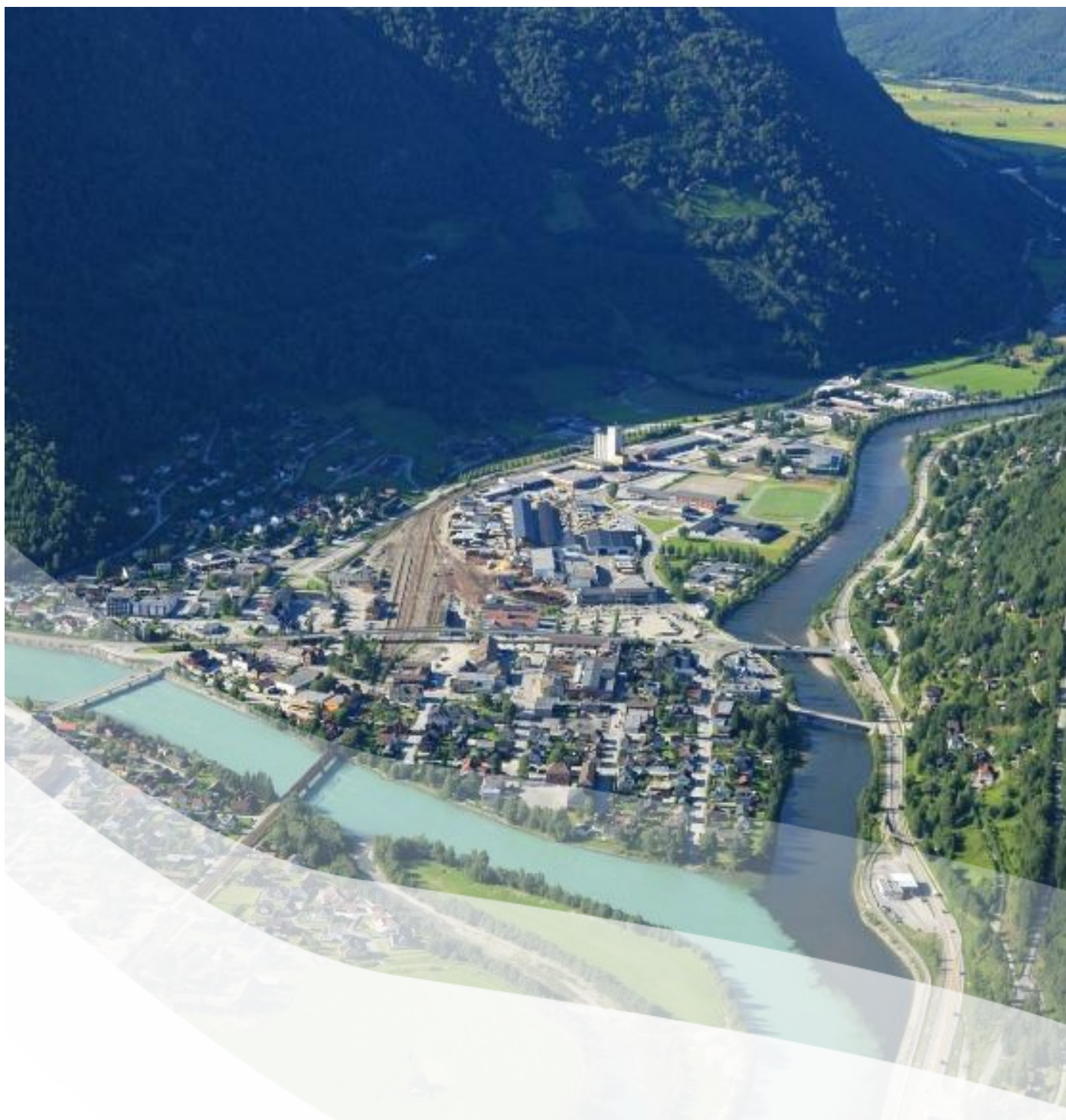

SEL
KOMMUNE

BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN

2026 – 2029

Vedtatt i Sel formannskap 18.11.25
og lagt ut på høring i perioden 20.11.25-07.12.2025

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	6
Kapittel 1 Førforståelse	7
1.1 Handlingsregler for overordnet, økonomisk styring	8
1.2 FNs bærekraftsmål.....	8
Kapittel 2 Vesentlige inntekts- og utgiftsforutsetninger	9
2.1 Frie inntekter – skatteinntekt og rammetilskudd	9
2.1.1 Lønns- og prisforutsetninger	9
2.1.2 Eiendomsskatt og utbytte	9
2.1.3 Finans - gjeldsforvaltning	10
2.1.4 Gebyr- og betalingssatser.....	10
2.2 Demografiutvikling	10
2.2.1 Innbyggertall.....	10
2.2.2 Bosetting.....	10
2.3 Realistisk planlegging	10
Kapittel 3 Risiko – utfordringer	11
3.1 Renteutvikling.....	11
3.2 Systemkompetanse	11
3.3 Uforutsette hendelser	11
3.4 Pensjon og lønn	12
3.5 Oppfølging tilsyn.....	12
3.6 Kostnader anbud og rammeavtaler	12
3.7 Flyktninger og asylmottak	12
3.8 Institusjonsplasser.....	12
3.9 Verdibevarende vedlikehold	12
3.10 Vær og klima.....	12
Kapittel 4 Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030	13
4.1 Verdiskaping og næringsutvikling	13
4.1.1 Otta som regionsenter	13
4.1.2 Sandbumoen næringsareal	13
4.1.3 Bærekraftig infrastruktur	13
4.1.4 Videreutvikle skapervilje, kompetanse og mulighet for livslang læring	14
4.1.5 Næringsvennlig kommune	14
4.2 Attraktivitet og bokvalitet	14
4.2.1 Sel som attraktiv bokommune	14
4.2.2 En kunnskapsbasert tilnærming til utvikling av tjenesteproduksjonen	15

4.2.3 Sikre god bokvalitet, levende og bærekraftige lokalsamfunn.....	15
4.3 Samfunnssikkerhet og beredskap	15
4.3.1 Totalberedskap gjennom kommunal og regional beredskap.....	15
4.4 Folkehelse og livskvalitet.....	16
4.4.1 Aktivitetsplikt.....	16
4.4.2 Inkludering og stimulering til samfunns- og arbeidsdeltakelse	16
4.4.3 Fremtidens helse- og omsorgstilbud	17
4.5 Arbeidsgiverrollen	17
4.5.1 Attraktiv og framtidsretta arbeidsgiver.....	17
4.5.2 Sel kommune som lærebedrift.....	17
4.5.3 Internship	17
4.5.4 Planstrategi og planarbeid	18
Kapittel 5 Interkommunalt samarbeid, vertskommuneansvar, selskapsavtaler og kirkelig fellesråd ..	18
5.1 NGLMS og øvrig helsesamarbeid.....	18
5.2 Barnevern	18
5.3 RegionData	18
5.5 PPT – Pedagogisk psykologisk tjeneste	18
5.6 Regional gjeldsrådgiver	19
5.7 Landbruk.....	19
5.8 Sekretariatet for kontrollutvalgene og revisjon	19
5.9 Sel kirkelige råd	19
5.10 Personvernombud.....	19
5.11 Sel brann og redningsvesen	19
5.12 Kommunepsykolog.....	19
5.13 Gudbrandsdalsmusea.....	20
Kap. 6 Rammeområde 1 – Sentralt og felles.....	20
6.1 Kommunedirektøren	20
6.2 Interkommunalt politisk råd for Nord-Gudbrandsdal.....	21
6.3 Fellestjenester/stab.....	21
6.4 Nav Sel inkl. tjenester for flyktninger	21
Kapittel 7 Rammeområde 2 – Oppvekst	22
7.1 Kommunalsjef.....	23
7.2 Kultur	23
7.3 Grunnskole	23
7.4 Barnehage	23
7.5 PPT Nord-Gudbrandsdal (PPT NG)	23

7.6 Barnevern	23
Kapittel 8 Rammeområde 3 – Helse og omsorg	24
8.1 Kommunalsjef helse og omsorg	24
8.2 Tildelingskontor og koordinerende enhet	24
8.3 Helse og rehabilitering	24
8.4 Tilrettelagte tjenester - TT	25
8.5 Sel kommune hjemmebaserte tjenester	25
8.6 Teknologi	25
8.7 Sel Sjukeheim	25
8.8 NGLMS	26
Kapittel 9 Rammeområde 4 – Plan, teknisk og eiendom	27
9.1 Kommunalsjef	27
9.2 Regional beredskapskoordinator	27
9.4 Plan, beredskap og teknisk drift	27
9.4.1 Vei	27
9.4.2 Vann og avløp	28
9.4.3 Renovasjon	28
9.4.4 Landbruk	28
9.5 Eiendom	28
Kapittel 10 Investeringer 2026	30
10.1 Sel kirkelige råd	30
10.2 RegionData	30
10.3 Velferdsteknologi Pleie- og omsorg	31
10.4 Kommunal eiendom	31
10.4.1 Investering Pleie og omsorg	31
10.4.2 Energieffektiviseringstiltak	31
10.4.3 Forprosjekt utredning Heidal barnehage og skule	32
10.5 Teknisk	32
10.5.1 Flomsikring Otta	32
10.5.2 Hovedplan veg	33
10.5.3 Hovedplan vann og avløp	34
Kapittel 11 Budsjettskjema	35
11.1 Bevilgningsbudsjett- drift, § 5-4, 1. ledd	35
11.2 Bevilgningsoversikt drift, § 5-4, 2. ledd	36
11.3 Bevilgningsoversikt investering, § 5-5, 1. ledd	36
11.4 Bevilgningsoversikt investering, § 5-5, 2. ledd	37

11.5 Oversikt gjeld og forpliktelser, § 5-7	38
---	----

Innledning

Kommunens krav til økonomiforvaltning følger av kommunelovens (KL) kapittel 14 Økonomiforvaltning. Økonomiplan, årsbudsjett og årsregnskap skal utarbeides på skjema som følger av kapittel 5 i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. (budsjett- og regnskapsforskriften), jf. Kommuneleven § 14-4 og § 14-6. Krav til obligatoriske oppstillinger er vist i vedlegg. Budsjett- og regnskapsforskriften definerer de pliktige oppstillingene i økonomiplan, årsbudsjett og årsregnskap med pliktige kolonner og poster. Veileder til forskriften forklarer hvilke inntekter og utgifter som skal på de forskjellige postene, samt hvilke poster som er obligatoriske.

Reglene for budsjett og økonomiplan er hjemlet i Kommuneleven kapittel 14, samt kommunens økonomireglement kapittel 2 (sist revidert i kommunestyret 10.2.20, i sak 1/20). Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og bruk av disse, og utgjør første år av den fireårige økonomiplanen. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. Økonomiplanen utgjør kommuneplanens handlingsdel, jfr. Plan og bygningsloven §11-1 fjerde ledd og Kommuneleven §14-4 femte ledd.

I henhold til politisk delegeringsreglement (sist revidert av kommunestyret i sak 54/20), legger kommunedirektøren fram saldert budsjett- og økonomiforslag til behandling i formannskapet, som i år er 04.11.25. Det er kommunedirektørens plikt å foreslå og sikre at budsjett- og økonomiplan fremmes iht. kommunelovens krav om realisme, balanse og fullstendighet i hele økonomiplanperioden. De folkevalgte's rolle er å utøve politikk ved behandling av forslaget som fremmes. Formannskapet legger fram sin innstilling i møte 18.11.25.

Formannskapet's innstilling til sluttbehandling i kommunestyret vil ligge ute til offentlig ettersyn i perioden 20.11.-7.12.25. Innstillingen skal legges frem til høring i følgende råd og utvalg i perioden:

- Arbeidsmiljøutvalget (AMU) og partssammensatt utvalg (PSU), 25.11.25
- Driftsutvalget 01.12.25
- Eldrerådet 26.11.25
- Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne 26.11.25
- Ungdomsrådet 26.11.25

Kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger, gjeld og vesentlige langsiktige forpliktelser skal etter kommunelovens § 14-4 settes opp i balanse, være realistisk, fullstendig og oversiktig. Dette betyr at tiltak må konkretiseres og beskrives i budsjett og økonomiplan.

Det ble gjennomført dialogkonferanse med kommunestyret, kommunens overordna lederteam og de hovedtillitsvalgte 16.6.25 med en del to den 25.8.25, hvor arbeidsmøte om forventningsgapet ble gjennomført. Kommunedirektøren orienterte kommunestyret om framlegg til statsbudsjett 2025 den 27.10.25, og i formannskapet den 21.10.25 ble det lagt fram en vurdering av den økonomiske situasjonen i Sel kommune. HTV/HVO blir invitert til å overvære budsjettframlegg i formannskapsmøtet den 18.11.25, samt at det blir orientert om budsjettprosess i dialogmøte med HTV den 25.11.25 og i kommunedirektørens utvida lederteam den 03.12.25.

Med utgangspunkt i kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan den 04.11.25, legger formannskapet fram sin innstilling i møte 18.11.25. Innstillingen vil ligge ute på høring fra 20.11.25-07.12.25. Kommunestyret sluttbehandler budsjett og økonomiplan 2025-2029 i møte den 15.12.25.

Kapittel 1 Førforståelse

Realistisk planlegging er et premiss for å klare å møte de økonomiske utfordringene som vi står overfor. Folketallsutviklingen er negativ, og dokumentet har søkelys på tre hovedpunkter for å motarbeide folketallsutviklingen. 2025 er andre året med helårig søkelys på budsjettarbeid i organisasjonen. Det har vært jobbet systematisk med ledelse av prosesser, analyse, omstilling og endring gjennom hele året.

KS sitt debatthefte for 2026, med tittelen «Tid for taktskifte», er en tydelig oppfordring til kommunesektoren om å endre tempo og retning i møte med økende utfordringer knyttet til bærekraftig velferd og skjerpet beredskap.

Gjennom systematisk arbeid med omstilling og endring, lederutvikling og streng budsjettstyring, klarte en gjennom 2024 å redusere overforbruk med kr 20 mill. sammenlignet med 2023, som viste et merforbruk på rammene på kr. 35 mill. Dette var et viktig skritt på vegen mot en bærekraftig økonomi. Gjennom 2025 har vi klart å redusere ytterligere overforbruk med kr. 10 mill. Ved å holde fast i å se etter mulighetsrom, endring og nye måter å jobbe på, skal en omstillings- og endringskultur utvikles. Kommunedirektøren understreker at arbeidet med endring og omstilling må holde frem. Dette vil kreve god dialog med tillitsvalgte og ansatte i tillegg til god orientering til politisk nivå og innbyggere.

En ser en ny tid i kommune-Norge med et kontinuerlig søkelys på organisasjonsendring, innovasjon og en innovativ ledelseskultur som viktige strategier for å møte krav til omstilling. Budsjett- og økonomiplanen handler om hva som faktisk er mulig innenfor tilgjengelige økonomiske og menneskelige ressurser.

Utgangspunktet for budsjett 2026 er preget av en markant nedgang i folketall. På grunn av nedleggelse av asylmottak og nedgang i folketall generelt, vil rammene for 2026 ha en lavere vekst enn lønns- og prisvekst. Dette betyr igjen en reduksjon i alle rammeområder. For å innfri kommunelovens §14 om å forvalte økonomien slik at økonomisk handleevne ivaretas over tid, må det til strukturelle grep, i tillegg til streng budsjettdisiplin og arbeid med endring og omstilling. Den digitale transformasjonen som kommuner gjennomgår skal trappes opp, og bruk av systemer skal optimaliseres. En er glad for at Sel kommune har på plass prosessleder i organisasjonsendring, og vil i tillegg videreføre samarbeid med KSK i det helhetlige endringsarbeidet.

Kommunedirektøren vil også i år rette en spesiell takk til alle gode ansatte som hver dag bidrar inn i det viktige styrings -og omstillingsarbeidet! De menneskelige ressursene er de viktigste verktøyet for å lykkes fremover. Samskaping og involvering med ledere, tillitsvalgte og politikere er et premiss.

1.1 Handlingsregler for overordnet, økonomisk styring

Handlingsregel 1: Netto driftsresultat skal over tid være 1,75 % av driftsinntektene.

Økonomiplanen viser slik årlig netto driftsresultat:

2026: 1,64 %. Korrigert for overskudd selvkost utgjør netto driftsresultat **1,05 %**
2027: 1,58 %. Korrigert for overskudd selvkost utgjør netto driftsresultat **1,48 %**
2028: 0,71 %. Korrigert for underskudd selvkost utgjør netto driftsresultat **1,04 %**
2029: -0,16 %. Korrigert for underskudd selvkost utgjør netto driftsresultat **0,28 %**

Handlingsregel 2: Disposisjonsfond skal over tid være 10 % av driftsinntektene.

Forutsatt at økonomiplanen følges, er måltall for disposisjonsfond beregnet til:

2026: 15,2 %
2027: 16,1 %
2028: 16,7 %
2029: 16,3 %

Handlingsregel 3: Netto renteesponert lånegjeld skal over tid ikke overstige 80 % av sum driftsinntekter (sak 2021/74 15.12.21).

Økonomiplanen viser netto renteesponert gjeld:

2026: 70,4 %.
2027: 74,2 %.
2028: 82,5 %.
2029: 79,6 %.

1.2 FNs bærekraftsmål

Klimagassutslipp skal halveres innen 2030. Dette er et felles ansvar som Sel kommune skal ta sin del av. Dette gjøres i hovedsak gjennom ENØK-tiltak og miljøvekting i offentlig anskaffelser, eiendomsutvikling og i forbindelse med revidering av arealplanen. Flom og ras er en reell utfordring for Sel kommune, og har forårsaket store prosjekter både når det gjelder flomsikring av Otta sentrum og sikringstiltak for flom og skred generelt.

Fremtidig bruk av rådhuset er vedtatt å være en del av utredningen av det helhetlige bo- og omsorgstilbudet i Sel. Det er hensiktsmessig å avvente innføringen av Miljøfyrtårn til utredningen er sluttført.

Kapittel 2 Vesentlige inntekts- og utgiftsforutsetninger

2.1 Frie inntekter – skatteinntekt og rammetilskudd

Nedenfor er det gitt et kort sammendrag av vesentlige inntekts- og utgiftsforutsetninger for budsjett og økonomiplanen.

Frie inntekter	2025	2026	Endring
Rammetilskudd	260 732	275 633	14 901
Skjønnsmidler	1 800	1 800	0
Skatt/inntektsutjevning	226 684	233 259	6 575
Sum frie inntekter	489 216	510 692	21 476

Rammetilskudd og skjønnsmidler for 2026 er lagt inn etter prognose fra statsbudsjettet.

Skatteinngang og inntektsutjevning er lagt inn etter statsbudsjettets prognose, men det er korrigert kr 6,4 mill. lavere, fordi Sel kommune har redusert innbyggertall med 149 fra 31.12.24 til 14.10.25. Det forventes ikke at innbyggertallet øker vesentlig igjen fram til telledato for skatteinntekter og inntektsutjevning som er 31.12.2025.

Skatteinngangen i Sel kommune har de siste par årene ligget på ca. 73 % av landsgjennomsnittet.

2.1.1 Lønns- og prisforutsetninger

Lønnsveksten for 2026 er på 4,0 % basert på prognoser fra SSB. Av denne økningen er 1,0 % som gjelder overheng fra 2025 kompensert i rammene til virksomhetene. Det er avsatt 3,0 % på sentral lønnsnett til hovedlønnsoppgjør og glidning. Denne potten blir fordelt til virksomhetene, etter at lønnsoppgjøret for 2026 er gjennomført.

Pensjonspremien er budsjettet med 20,5 % i KLP og 8 % i Statens pensjonskasse av pensjonsgivende lønn. Sel kommune budsjetterer pensjonskostnaden, dvs. premie korrigert for premieavvik.

Fra 2026 er det lagt inn en økning i pensjonskostnadene på bortimot kr 9 mill. Dette skyldes at det i 2025 er vedtatt nye regler for livsvarig AFP for personer som er født i 1963 eller senere.

Arbeidsgiveravgift er lagt inn med 6,4 %.

Prisjustering Det er gjort individuelle vurderinger på hvert virksomhetsområde og rammene er bare delvis kompensert som følge av prisvekst.

2.1.2 Eiendomsskatt og utbytte

Skattelister fra Skatteetaten blir først lagt ut i slutten av november. Det er derfor fortsatt stor usikkerhet knyttet til inntektsanslagene fra Skatteetaten som gjelder formuesverdier på boligeiendommer og kraftverksbeskatning. I tillegg er det usikkerhet knyttet til resultat av klagebehandling på fritidseiendommer og næringseiendommer, samt til nytaisering av blant annet slakteri.

Det er totalt budsjettert eiendomsskatteinntekter på kr 32,6 mill. Dette er en økning på kr 4,6 mill. fra 2025. Det er lagt inn reduksjon i utbytte fra AS Eidefoss med kr 3 mill. i 2026, og det er lagt inn kr 0,5 mill. i redusert utbytte fra Sandbumoen industriselskap.

2.1.3 Finans - gjeldsforvaltning

Som følge av nye avskrivningsregler for ledningsnett vann- og avløp der avskrivningstiden er forlenget fra 40 til 80 år, er det lagt inn en reduksjon på årlige avdrag på lån med kr 2 mill. Det er også lagt inn reduserte renteutgifter på kr 0,5 mill. i 2026, kr 1 mill. i 2027, kr 1,5 mill. i 2028 og kr 2 mill. i 2029 med bakgrunn i aktiv gjeldsforvaltning, der det åpnes for å ta opp lån i sertifikat og obligasjonsmarkedet. Renteinntekter er lagt inn med en økning på kr 1 mill. sett i forhold til budsjettet for 2025.

2.1.4 Gebyr- og betalingssatser

Gebyrregulativet er en del av budsjettforutsetningene, og fremmes som egen sak med vurderinger knyttet til de ulike områdene.

2.2 Demografiutvikling

SSB har i 2025 publisert nye befolkningsframskrivninger. Tallene viser at Sel kommune har negativ naturlig vekst og netto utflytting. Framskrivningene er preget av at kommunen har hatt to asylmottak, og framskriver et for høyt innbyggertall i alle aldersgrupper.

Det er en generell utvikling i hele landet at demografien dreier seg mot flere eldre og færre yngre. Dette er noe som kommunen må ta med seg i sin langtidsplanlegging. For å kunne møte utgiftsbehovet i befolkningssammensetningen som staten legger til grunn i inntektsoverføringene, må de økonomiske midlene framover dreies fra yngre til eldre. For å forsøke å stoppe folketallsnedgangen, er det særlig tre punkter kommunen skal legge til grunn for videre arbeid:

- 1 Boligpolitikk: Tilrettelegge for boliger, særlig for unge voksne og barnefamilier, samt tilstrekkelig antall sentrumsnære leiligheter for eldre.
- 2 Flytteinsentiver: Skaffe oss kunnskap om hva som virker i regionsenter.
- 3 Profilering: Synliggjøre livskvalitet, natur, kultur og fritidstilbud i sosiale media.

Omfordeling av rammetilskudd i inntektssystemet gir Sel kommune kr 7 mill. ekstra i utgiftsutjevning i 2026 enn for 2025. Dette betyr at en større andel av innbyggerne i Sel kommune har behov for kommunale tjenester. For innbyggere i skolealder får kommunen en reduksjon på kr 2 mill. I utgiftsutjevning i 2026, mens det er vekst blant innbyggere over 67 år.

2.2.1 Innbyggertall

Antall innbyggere pr. 01.07.2025 var 5509. Det er en reduksjon på 140 i forhold til samme tidspunkt i 2024, og en nedgang på 114 fra 1. januar 2025.

2.2.2 Bosetting

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, IMDI anmoder Sel kommune om å bosette 20 personer i 2026. Som følge av den pågående krigen i Ukraina kan en regne med endring i bosettingstall. Det legges frem politisk sak til kommunestyret i desember om bosetting av flyktninger for 2026.

2.3 Realistisk planlegging

Budsjett- og økonomiplan for 2026-2029 er tuftet på en realistisk planlegging. Realistisk planlegging handler om å balansere ambisjoner med faktiske ressurser og kapasitet. I en

kommunal kontekst betyr dette å utforme planer og strategier som tar høyde for økonomiske rammer, tilgjengelig arbeidskraft og lovpålagte oppgaver. Det krever tydelige prioriteringer, god dialog med innbyggere og ansatte, og en politisk forståelse for hva som er mulig å gjennomføre. Realistisk planlegging styrker tilliten til kommunen, reduserer risikoen for merforbruk og legger til rette for bærekraftig tjenesteutvikling over tid.

Kapittel 3 Risiko – utfordringer

I en stram kommuneøkonomi er evnen til å møte uforutsette hendelser særlig sårbar. Det er generelt en sårbarhet for virksomhetene knyttet til budsjetttrammene, og det oppleves press i hele organisasjonen for å levere gode nok tjenester innenfor rammene. Inngangsfarten til 2026 er ytterligere redusert gjennom år 2024 og 2025, og det er fremdeles overforbruk i noen områder. Det er ikke tatt høyde for eventuelle nye oppgaver eller svingninger som måtte oppstå gjennom året. Nedenfor omtales risikofaktorer knyttet til ytterligere økonomiske utfordringer.

3.1 Renteutvikling

Det er lagt til grunn 4,67 % lånerente på flytende lån i 2026, og en liten reduksjon i planperioden. Dette er i tråd med budsjettrenten publisert fra Kommunalbanken i september 2025. Volumet på kommunens lånegjeld er stor, og dette gjør kommunen ekstra eksponert for endringer i rentenivået. Kommunen har rentesikring i form av videre utlån av startlån, renter av ansvarlig lån Eidefoss, lån for selvkostområder, bankbeholdning og fast rente på mye av lånene. I tillegg vil en eventuell renteøkning føre til at pensjonspremien reduseres noe, da kommunen får bedre avkastning på pensjonsmidlene. Det foreslås at det åpnes for å ta opp lån i sertifikat og obligasjonsmarkedet der rentenivået vanligvis er noe lavere enn ved p.t. og Nibor lån.

3.2 Systemkompetanse

Det stilles store krav til systemkompetanse innenfor databaserte fagsystemer i hele organisasjonen. Systemene genererer utgifter og inntekter til kommunen, og det er knyttet økonomisk risiko til om systemene ikke blir vedlikeholdt og brukt i tråd med lov og avtaleverk. Systemene gir faglig dokumentasjon og danner grunnlag for ulike rapporteringer. Dette krever ressurser til opplæring og vedlikehold, for å sikre effektive løsninger og riktige resultater. Opplæring innen ulike systemer for effektiv organisering og økt kompetanse skal planlegges kontinuerlig.

Datasikkerhet må fortsatt ha vedvarende prioritet politisk, i organisasjonen og i det regionale IT-samarbeidet. Orientering om og vurdering av datasikkerheten i Sel kommune skal inngå i årlig melding til kommunestyret.

3.3 Uforutsette hendelser

Det er ikke budsjettert med reserver for å håndtere uforutsette hendelser som flom eller andre klimatiske utfordringer, større ulykker, pandemier og eventuelle rettsaker. Kommunen må møte slike eventuelle hendelser ved bruk av fond. Det er stor usikkerhet knyttet til utviklingen i verdensøkonomien.

3.4 Pensjon og lønn

Det er risiko for at reguleringspremien på pensjon kan bli vesentlig høyere, dersom lønns- og pensjonsoppgjøret blir høyere enn forutsatt i budsjettet.

3.5 Oppfølging tilsyn

Kommunen har gjennom året flere tilsyn knyttet til ulike deler av tjenesteproduksjonen og til kommunens bygg og anlegg. I den grad tilsyn fører til avvik og pålegg, kan dette gi økte drifts- og/eller investeringsutgifter.

3.6 Kostnader anbud og rammeavtaler

Det er ikke lagt inn reserver som dekker opp for eventuelle kostnadsøkninger som følge av nye anbud og rammeavtaler.

3.7 Flyktninger og asylmottak

Sel kommune har ikke lenger asylmottak, og er i mål med å omstille og ta ned aktivitet i det omfanget som ble økt opp. Eventuelle nyetableringer av asylmottak er imidlertid utenfor kommunens kontroll.

3.8 Institusjonsplasser

Det er et stort press på kommunens institusjonsplasser. Dette kan medføre at kommunen ikke klarer å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset, og kommunens betalingsplikt til sykehuset inntreffer, selv om situasjonen ikke er slik pr. november 2025.

3.9 Verdibevarende vedlikehold

Alle drifts- og vedlikeholdsposter er stramme. Dette fører til at vi ikke klarer holde et verdibevarende vedlikehold på våre eiendommer, hverken bygg eller infrastruktur innenfor vann, avløp og veier. Det er nødvendig med en vesentlig reduksjon i bygningsmasse for å tilpasse seg rammene til et tilstrekkelig vedlikehold på våre eiendommer.

3.10 Vær og klima

Det er usikkerhet i budsjettet knyttet til realismen på vinter- og sommervedlikehold av kommunale veger. De største og mest variable kostnadene her styres i hovedsak av vær- og klimaforhold, og må uansett utføres på et nivå som gir akseptabel framkommelighet og trafikkssikkerhet. I fremlagt budsjett vil det være svært begrensede muligheter for planlagt vedlikehold utover akutte reparasjoner av uforutsette hendelser. Det samme gjelder for oppvarming av bygg, dersom vinteren skulle bli ekstra kald.

Kapittel 4 Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030

Kommuneplanens samfunnsdel ble fastsatt av kommunestyret 10.12.18, i sak 69/18. Økonomiplanen utgjør kommuneplanens handlingsdel, jfr. Plan og bygningsloven §11-1 fjerde ledd og Kommuneloven §14-4 femte ledd. Her gjengis status i satsinger, samt mål/tiltak videre i økonomiplanperioden, som bygger opp under delmål i de tre overordna innsatsområdene i kommuneplanens samfunnsdel:

- Verdiskaping og næringsutvikling
- Attraktivitet og bokkvalitet
- Folkehelse og livskvalitet

4.1 Verdiskaping og næringsutvikling

Delmål i kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030:

- *Natur- og kulturarv som verdiskaper i balanse mellom dagens bruk, og vern for framtidig næringsutvikling og sysselsetting*
- *Bærekraftig infrastruktur som sikrer grunnlag for videre positiv næringsutvikling og bosetting*
- *Videreutvikle skapervilje, kompetanse og mulighet for livslang læring*
- *Otta som knutepunktet og drivkraften i regionen innen næring, helse, utdanning, kultur og samferdsel*
- *En profesjonell og offensiv vertskommune for private og offentlige virksomheter og arbeidsplasser*

4.1.1 Otta som regionsenter

Utvikling av Otta som by og regionsenter er et kontinuerlig arbeid. Kommunestyret vedtok i sak 2025/50 *Bysamarbeid Otta - videreføring av samarbeidsavtaler om areal- og transportplanlegging*. En samarbeidsavtale med fylkeskommunen og andre vil gi kommunen en arena som bidrar til å holde søkelys på dette arbeidet.

Samarbeidsavtalen skaper forventninger både i egen kommune og hos eksterne samarbeidsparter om utviklingstiltak. Samarbeidet gir rammer for faglig bistand. I kommende periode er det primært utvikling av gamle Otta skole-tomta som skal ha prioritet. Det har vært gjennomført en konseptskissekonkurranse som ble fremlagt i 2025. Denne skal danne grunnlag for videre utvikling.

4.1.2 Sandbumoen næringsareal

Sel kommune har etablert næringsareal på Sandbumoen med tre tomter tilrettelagt for næringsvirksomhet. Den øverste tomten er disponert av Gudbrandsdal Slakteri Eiendom AS. Den midterste tomten holdes foreløpig tilbake, mens den nederste tomten klargjøres for utlysning i markedet våren 2026. Ved videre utvikling av området bør det legges vekt på etablering av arbeidsintensive virksomheter, gjerne i tilknytning til Gudbrandsdal Slakteri Eiendom AS, for å styrke lokal sysselsetting og verdiskaping

4.1.3 Bærekraftig infrastruktur

Som del av kommunens ambisjon om å være en næringsvennlig kommune, er god tilgang på infrastruktur en sentral forutsetning. Kommuneplanens arealdel synliggjør arealer for næringsformål i alle deler av kommunen, og er et viktig verktøy for å legge til rette for fremtidig næringsutvikling. Dette er nå høyt prioritert og det konkrete arbeidet igangsettes i januar 2026.

Utbygging av digital infrastruktur har vært et viktig satsingsområde for Sel kommune. Det gjenstår ca. 100 husstander, i hovedsak er dette i Heidal, men også noen spredte boliger i andre deler av kommunen. For store deler av de gjenstående områdene ble Sel kommune innvilget NCOM-støtte i 2024. Utbygging er i oppstartsfasen, og utbygging forutsettes ferdigstilt i 2026.

Veier, vann og avløpshåndtering er viktig også for næringslivet. Prioriteringene innen Hovedplan vei samhandler med prioriteringene innen hovedplan vann og avløp. Det er derfor viktig å se disse to planene i sammenheng, da endringer i den ene vil få konsekvenser for rekkefølgen i utførelse av den andre.

4.1.4 Videreutvikle skapervilje, kompetanse og mulighet for livslang læring

Sel kommune har oppnådd gode resultater i sin satsing på pedagogisk entreprenørskap i grunnopplæringen. Regionrådet betaler kontingenten til Ungt Entreprenørskap. Finansiering av drift i 2025 ble gjort innenfor ordinære rammer. For å tilpasse entreprenørskap i skolen til ny læreplan og nye intensiver fra regjeringen, vil det bli gjennomført en evaluering av satsingen i løpet av 2026 med mål om noe videreføring.

4.1.5 Næringsvennlig kommune

Kriterier for næringsvennlig kommune er definert i den kommunale næringsstrategien. Sel kommune gjennomførte forprosjektet *Næringsvennlig kommune fra des 2024 – juni 2025*. Det foreligger en sluttrapport på prosjektet som legges fram til politisk behandling i egen sak i desember 2025.

Det er vesentlig å fremme informasjons- og omdømmearbeid fremover. Sel kommune er opptatt av å bygge et godt omdømme gjennom nærhet til våre innbyggere. Dette må være tuftet på profesjonalitet og nøkternhet. Det er satt av kr 40 000 til profileringsarbeid i 2026, med mål om god omdømmebygging samt å profilere våre tjenester gjennom synlighet, relasjonsbygging og dialog.

4.2 Attraktivitet og bokvalitet

Delmål i kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030:

- *En offensiv og inkluderende kommune som tiltrekker seg nye innbyggere*
- *Ha gode service- og tjenestetilbud tilpasset økonomisk bærekraftige rammer*
- *Sikre god bokvalitet, levende og bærekraftige lokalsamfunn*
- *Sel som trygt og sterkt lokalsamfunn som tar samfunnssikkerhet og beredskap på alvor*

4.2.1 Sel som attraktiv bokommune

Sel har ambisjon om å være en attraktiv bokommune. Det er viktig for kommunen å

- øke tilflytting.
- redusere fraflytting gjennom å legge til rette for å etablere arbeidsplasser.
- redusere fraflytting gjennom å planlegge realistisk slik at tjenestene blir gode og treffsikre for de som allerede bor i kommunen vår.

Kommunen må gjøre seg attraktiv for den yrkesaktive aldersgruppen, barnefamilier og personer i etableringsfasen. Utvikling av kompetansearbeidsplasser er vesentlig for helheten som attraktiv bokommune.

Bosetting av flyktninger bidrar positivt til innbyggertallet, og er et potensiale til å bygge et godt og trygt inkluderende og mangfoldig samfunn. Arbeidsplasser må finnes i nærheten, og det må være gode tjenestetilbud innen helse, barnehage og skole, tilgang på boliger, byggeklare boligtomter samt et bredt tilbud innen kultur og sosiale møteplasser. Dette er vesentlige elementer som skal ivaretas i det videre arbeidet med innhold og utforming av gamle Otta skole-tomta.

Godt informasjonsarbeid er en viktig faktor i å framsnakke kommunen, og gjennom det gjøre bo- og tjenestekvalitetene kjent utover kommunegrensene. Teknologisk utvikling og bruk av sosiale medier har i stor grad endret våre kommunikasjonsmåter. Sel kommune har skaffet seg informasjonskompetanse gjennom å engasjere tidligere interns. Det ses på muligheter for videreføring av slik ordning.

4.2.2 En kunnskapsbasert tilnærming til utvikling av tjenesteproduksjonen

Kommunen bruker aktivt tilgjengelige data fra undersøkelser i regi av interesseorganisasjoner, nasjonale statistikker som KOSTRA, kommunebarometer og Statsforvalterens kommunebilder i planlegging, rapportering og faglig drøfting. De obligatoriske brukerundersøkelsene hjemlet i særlovgivning, brukes også aktivt eksempelvis i tilstandsvurdering. Forvaltningsrevisjoner i regi av kontrollutvalget og resultat av tilsyn knyttet til særlovgivning, danner viktig grunnlag for læring og kvalitetsutvikling.

4.2.3 Sikre god bokvalitet, levende og bærekraftige lokalsamfunn

Godt boligsosialt arbeid krever innsats på tvers av sektorer og fagområder, og handler om alt fra arealplanlegging, nærmiljøtiltak, tilstrekkelig antall egnede boliger, forsvarlige og tilgjengelige tjenester og oppfølging i bolig, til muligheter til aktiviteter og arbeid for å kunne delta aktivt i samfunnet. Gamle Otta skole-tomta er regulert til boligformål. Sel kommune har gjennomført en konseptutviklingskonkurranse, der Sel kommune har hatt god bistand av LUP (Leverandørutviklingsprogrammet), Husbanken og Innlandet fylkeskommune i prosessen. En oppstart av utbygging på skoletomta er ikke aktuell, før prosjekteringsarbeidet for flomsikring av Otta sentrum er ferdig. Det er viktig å bruke tida godt frem til da, slik at en er så godt forberedt som mulig til å starte opp med hensiktsmessige utviklinger av området. En riktig utvikling av tomta til gamle Otta skole er et viktig ledd i arbeidet for å sikre god bokvalitet og levende og bærekraftige lokalsamfunn. Tomta til gamle Otta skole er også et potensiale i utviklingen av bybildet.

4.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen har et ansvar for å forebygge alvorlige ulykker og for å begrense skadene ved kriser og katastrofer. Sentrale elementer i dette arbeidet er gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalyser, samt søkelys på god beredskap gjennom øvelser.

4.3.1 Totalberedskap gjennom kommunal og regional beredskap

NATO har utarbeidet "The Seven Baseline Requirements" som kommunene må forholde seg til, herav forventning om:

- a. Å sikre kontinuitet for styresmaktene og kritiske offentlige tjenester.
- b. Å sikre robuste sivile kommunikasjonssystemer.

For å løfte dette arbeidet, ble det etablert en regional beredskapskoordinator i 100 % stilling fra 1. halvår 2025, og 30 % kommunal koordinator blir etablert fra 1.1.26.

Totalberedskapsarbeid i Sel skal ha søkelys på:

1. Kapasitetsbygging og kompetanse.
2. Teknisk og digital beredskap.
3. Fysisk beredskap.
4. Planverk og samordning.
5. Kommunikasjon og innbyggerinvolvering.

Kommunen må ha tilstrekkelig beredskap for ekstremvær og naturhendelser. Sel kommune skal ha et særlig blikk på dette gjennom all planlegging og tiltak etter plan- og bygningsloven. Det er nå på plass en stillingsressurs som har ansvar for tilsyn av sikringsverk, utbedring og nye sikringer mot bl.a. flom og ras. Det vil være en kommunal beredskapskoordinator i 30 % fra 1.1.26.

4.4 Folkehelse og livskvalitet

Delmål i kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030:

- *Ha en nullvisjon mot frafall i videregående opplæring – alle barn og unge med i Sel*
- *Ha tilbud som dekker individuelle behov, sikrer inkludering og stimulerer til samfunns- og arbeidsdeltagelse uavhengig av livsfase og bakgrunn*
- *Sikre innbyggerne en god og verdig alderdom, der det stimuleres til god egenomsorg og tilbys helsefremmende og forebyggende tjenester*
- *Sikre gode fysiske og miljømessige forhold og stimulere til sunn livsstil*
- *Som regionens største arbeidsgiver, være attraktiv og framtidsretta*

Folkehelse omfatter befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i en befolkning. Sel kommune har siden 2018 jobbet systematisk med tverrfaglig tidlig innsats med riktig hjelp til rett tid for barn, unge og familier. Dette skal bidra til at barn og familier får riktig hjelp til riktig tid også i økonomiplanperioden.

4.4.1 Aktivitetsplikt

Kommunen er forpliktet til å gi tilbud etter Lov om sosiale tjenester § 20. Nav ivaretar oppgaver knyttet til Lov om sosiale tjenester.

4.4.2 Inkludering og stimulering til samfunns- og arbeidsdeltakelse

Sel er et flerkulturelt samfunn med innbyggere fra ca. 40 land. Et mer urolig verdensbilde medfører at Nav og flyktningtjenesten må forberede seg på at det kan bli økt flyktningestrøm og økt etterspørsel etter økonomisk sosialhjelp. Dette utfordrer kommunen og lokalt næringsliv på å ta inn innbyggere på arbeids- og språktrening. Kommunen oppfordrer til et dugnadsløft for at nye innbyggere skal komme seg raskt ut i arbeid. Dette vil omhandle samhandling i og med offentlige tjenester, frivillig sektor, arbeidsgivere og samfunnet i helhet. «Det kreves en hel landsby for å oppdra et barn», sier ordtaket. Dette kan overføres til at hele samfunnet må trå til for å oppnå god integrering og selvgående bosatte flyktninger som blir boende i Sel kommune.

4.4.3 Fremtidens helse- og omsorgstilbud

KOSTRA og øvrige ressursanalyser innenfor helse og omsorg tilsier en forventning om økt press på helsetjenestene fremover. Utredning av alternativ 4 for fremtidens bo- og tjenestetilbud skal i gang i 2026. Tverrfaglighet, velferdsteknologi og samhandling med frivillig lag og foreninger er viktige elementer i det videre arbeidet.

4.5 Arbeidsgiverrollen

4.5.1 Attraktiv og framtidsretta arbeidsgiver

Kommunens ansatte er den viktigste ressursen for å levere gode tjenester til kommunens innbyggere. Arbeidsgiverstrategien legges frem for behandling første kvartal i 2026. Partsarbeid, både overordna og gjennom miljøgrupper i den enkelte virksomhet, vil fortsatt ha prioritet videre i planperioden. Internopplæring for virksomhetsledere og avdelingsledere innenfor prioriterte, arbeidsgiverpolitiske innsatsområder prioriteres for å videreutvikle kompetanse og lik personalforvaltning og praksis.

Både barnehage, grunnskole, barnevern og helseområdet har nasjonale tilskuddsordninger knyttet til formell kompetanseheving. Dette er blant annet begrunnet i nasjonale kompetansekrav hjemlet i lov/forskrift. Sel kommune vil være aktive i å søke tilskudd i økonomiplanperioden.

4.5.2 Sel kommune som lærebedrift

Tiltaket er i økonomiplanperioden videreført med 12 løpende lærekontrakter. Sel kommune har i dagåtte lærlinger innen fagene helsearbeider, barne- og ungdomsarbeider og IKT-servicefag. Det er utfordrende å rekruttere til enkelte fag, både som følge av synkende elevtall og det faktum at enkelte tilbud sentraliseres. IKT skal startes opp på NGVGS fra 2026. Dette vil forhåpentligvis bidra til nye lærekontrakter innen fagfeltet. I tillegg til lærlinger med ungdomsrett, er det viktig at lærlingeordningen også kan brukes til andre målgrupper. Kommunen legger derfor til rette for å ta inn fire lærlinger uten ungdomsrett til lærekontrakter innen helse. I tillegg til å kvalifisere framtidig arbeidskraft, skal dette legges til rette for å bidra til bedre inkludering sosialt, språklig og kulturelt samt redusere mulig utenforskap.

4.5.3 Internship

Målet med Internship er at både student og kommune skal sitte igjen med en merverdi etter endt periode. Studenter skal gis mulighet til å knytte teoretisk kompetanse til praktiske oppgaver som vil kunne brukes i videre studier, som jobberfaring og på CV i forbindelse med rekruttering. I tillegg er en vesentlig del av ordningen å vise frem nærmiljøet slik at studentene får god kjennskap til hva Sel kommune og Gudbrandsdalen har å by på, med mål om mulig kommende ansatte. Kommunen har også mål om å få oppdatert kunnskap og nye idéer gjennom studentene.

Eksempler på oppgaver for internsene kan være:

- Vise frem Sel kommune i sosiale medier eller på annen måte
- Kunnskapsutveksling mellom kommune og Universitet/Høyskole
- Produksjon av oversikter, tiltak, tjenesteutøvelse eller analyser

4.5.4 Planstrategi og planarbeid

kommunedirektøren legger opp til at arbeid med kommuneplanens arealdel startes opp ved årsskiftet. De store planarbeidene i økonomiplanperioden omhandler i tillegg flomsikring, fremtidens helse- og omsorgstilbud i tillegg til hovedplanene for veg, vann og avløp.

Kapittel 5 Interkommunalt samarbeid, vertskommuneansvar, selskapsavtaler og kirkelig fellesråd

Et godt regionalt samarbeid er viktig for å produsere gode kommunale tjenester. Sel kommune har vertskommuneansvar for flere interkommunale tjenester. Sel kommune har god erfaring med den regionalt vedtatte viljeserklæring og håndboken for INSAM, og ser at disse bidrar til bedre involvering og helhetsforståelse mellom kommunene.

5.1 NGLMS og øvrig helsesamarbeid

Utvikling av lokalmedisinske sentre er en forutsetning for ny sykehusstruktur i Innlandet, i tråd med Nasjonal sykehusplan. NGLMS, Nord-Gudbrandsdal lokalmedisinske senter, har en sentral rolle, og legger til rette for tilgang og utvikling av det desentraliserte spesialisthelsetjenestetilbudet i regionen. Ulike helsereformer, nasjonal sykehusplan og primærhelsemeldingen medfører oppgaveforskyvning og økt behov for desentralisering av spesialisthelsetjenester. Dette betyr raskere utskrivning fra sykehus, og et økende behov for spesialisert kompetanse innenfor flere fagfelt på NGLMS.

5.2 Barnevern

Tjenesten er et vertskommunesamarbeid mellom kommunene Sel, Vågå, Lom og Skjåk med Sel som vertskommune. Oppvekst- og barnevernsreformen gir den kommunale barneverntjenesten andre oppgaver og større ansvar. Regionen har de siste årene jobbet tverrfaglig med å styrke samhandlingen mellom de ulike tjenestene som arbeider med barn/unge/familier for å skape laget rundt barnet, og for å forsøke å unngå at barn og familier får behov for omfattende hjelp. Det samlede volumet i barneverntjenesten er ikke økende, men det er gjennomgående at de sakene barnevernet arbeider med er alvorligere og mer komplekse. Barneverntjenesten har også ansvar for den regionale døgnbaserte barnevernberedskapsvakta der Sel kommune er vertskommune.

5.3 RegionData

RegionData blir formelt sett et vertskommunesamarbeid fra 1.1.26, med Sel kommune som vertskommune. RegionData sitt budsjett for 2026 dekker lisenser, full bemanning og drift. Sel kommune sin andel utgjør kr 5,78 mill. til driftsformål. Omtale av investering for RegionData ligger i investeringsdelen.

5.5 PPT – Pedagogisk psykologisk tjeneste

Pedagogisk-psykologisk tjeneste i Nord-Gudbrandsdal (PPT NG) er et regionalt tilbud med hjemmel i opplæringsloven § 11-13 og barnehageloven § 33. Sel er vertskommune for den regionale tjenesten for alle seks kommunene. PPT styrker kompetansen gjennom ansatte som tar videreutdanning innenfor logopedi og spesialpedagogikk med vekt på rådgivning og endringsarbeid. Dette er i tråd med mandatet til PPT med tanke på å styrke det forebyggende

arbeidet og bistå skoler og barnehager med kompetanse- og organisasjonsutvikling, med mål om at flere barn skal oppleve mestring og god utvikling i fellesskapet.

5.6 Regional gjeldsrådgiver

Sel kommune er vertskommune for 6K gjeldsrådgiver i Nord-Gudbrandsdalen. Sosiale utfordringer i Sel viser seg i etterspørselen etter bistand i saker med alvorlige gjeldsproblematikk. Samarbeidende kommuner sliter både med kapasitet og kompetanse innen nærliggende tjenester. Sel kommune vil gjennomføre et forprosjekt for å kartlegge muligheter med mål om å etablere et regionalt kompetansemiljø innen økonomisk rådgiving, der både gjeldsrådgiving, forebygging, rådgiving og Husbankens Startlånordning inngår. Det vil kunne sikre større robusthet og høy kvalitet i tjenestene.

5.7 Landbruk

Landbrukskontoret har ansvar for jord- og skogbruk i Sel og Vågå. Vågå er vertskommune. Landbrukskontoret har og ansvar for klinisk veterinærvakt. Det legges ikke opp til aktivitetsendringer i økonomiplanperioden.

5.8 Sekretariatet for kontrollutvalgene og revisjon

Sekretariatet for kontrollutvalgene i Nord-Gudbrandsdal er lagt til Sel som vertskommune. Det legges ikke opp til aktivitetsendringer i økonomiplanperioden.

Budsjettforslaget fra Kontrollutvalget i Sel er innarbeidet i rammeområde 1. Kostnader til revisjon bygger på oppdragsavtalene med Innlandet Revisjon. Oppdragsavtalene skiller på timer til regnskapsrevisjon, bestilte tjenester (forvaltningsrevisjon) og møtevirksomhet.

5.9 Sel kirkelige råd

Tilskudd til Sel kirkelige råd er lagt inn med kr 6, 6 mill. i 2026. Dette er en reduksjon på kr 115 000 fra 2025. Kompensasjon for lønns- og prisvekst utgjør kr 235 000. Reduksjonen er begrunnet i reduksjon på engangstilskudd kr 150 000 i 2025 og kr 200 000 som følge av redusert husleie.

Investerings tiltak er synliggjort under investeringsdelen av budsjett- og økonomiplanen.

5.10 Personvernombud

Sel kommune er en del av Personvernombud 6K. Lesja kommune er vertskommune for samarbeidet. Det legges ikke opp til aktivitetsendring.

5.11 Sel brann og redningsvesen

Sel og Vågå har et forpliktende samarbeid på brann- og redningsvesen. Vi ser at dette gir positive ringvirkninger for tjenestene i begge kommuner. Avtalen mellom kommunene er under evaluering, og det skal jobbes videre med ny samarbeidsstruktur i 2026.

5.12 Kommunepsykolog

Felles kommunepsykolog mellom Sel og Dovre er et administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven § 20-2, med Dovre som vertskommune. Det er lagt opp til samhandling med kommunepsykologen i Ottadalen for å bidra til helheten i regionen. Rammen er videreført og kompensert for lønns- og prisvekst.

5.13 Gudbrandsdalsmusea

Sel kommunestyre vedtok den 16.6.25, PS 2025/32 å videreføre driftstilskudd til Gudbrandsdalsmusea fra 1.1.2026. Tilskuddet ligger inne i rammen.

Kap. 6 Rammeområde 1 – Sentralt og felles

- Kommunedirektøren med stab
- Næring
- Fellestjenester: Personal, lønn, arkiv, politisk sekretariat, økonomi og IKT.
- Nav Sel, inkludert flyktningtjenesten

6.1 Kommunedirektøren

Tiltak	2026	2027	2028	2029
Nedtak Nav - flyktninger og bistand livsopphold	-5 300 000	-8 300 000	-8 300 000	-8 300 000
Avslutte tilskudd til Rada reiseliv	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Nedtak tilskudd til Interkommunalt politisk råd	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
Redusert tilskudd til kirken (engangstilskudd og husleie)	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000
Nedtak fellestjenester inklusiv politisk styring	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Avslutning prosjekt Styrk Sel	0	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Avslutning prosjekt omstilling - skjønnsmiddelfinansiert	0	0	-1 800 000	-1 800 000
Økte lisenskostnader	620 000	620 000	620 000	620 000
Årsvirkning prosessveileder omstilling	500 000	500 000	0	0

Næring

Næringsarbeid er ikke en lovpålagt tjeneste. Det er lagt inn et kutt i rammen på kr 500 000. Dette omhandler kutt til IPR på kr 250 000, kutt i støtte til Rada reiseliv på kr 200 000, og kutt i næringssjefens generelle tilskuddspott på kr 50 000.

Rada Reiseliv SA

Visit Mjøsa, Visit Lillehammer og Nasjonalparkriket Reiseliv (NPR) har fusjonert og selskapet har fått det administrative navnet Rada Reiseliv SA. I kommunestyre 28.10.2024 ble det vedtatt at Sel kommune ikke skal gå inn på eiersiden av selskapet på nåværende tidspunkt. Det ble i 2025 inngått en oppdragsavtale med Rada Reiseliv Sa med et tilskudd på kr 200.000. I budsjettet for 2026 foreslår kommunedirektøren ikke å inngå avtale med Rada Reiseliv SA.

Otta handels- og næringsforening:

Gjeldende avtale med OHNF går ut i 2025. Otta handels- og næringsforening er inne i en omorganisering, og det er ikke mottatt forslag til ny avtale for 2026.

Styrk

Sel kommune har status som omstillingskommune. Omstillingsprogrammet STYRK 2021-2026 skal bidra til å skape nye og sikre eksisterende arbeidsplasser samt bidra til å styrke utviklingsevnen hos bedrifter. STYRK arbeider med utvikling i hele regionen. 2026 er det siste året av det ordinære omstillingsprogrammet. Rammen på kr 1 mill., samt kr 250 000 i bruk av disposisjonsfond er tatt ut fra og med 2027. Sel kommune må komme tilbake til videre finansiering av omstillingsprogrammet STYRK for 2027 om statlig finansiering kommer på plass.

6.2 Interkommunalt politisk råd for Nord-Gudbrandsdal

Sel kommune forventer at det blir sett på effektivisering i forbindelse med utarbeidelse av ny strategiplan, i tråd med effektiviseringskrav i andre områder i kommunen. Det er pr. tid vakanser i stillinger, og en ser derfor at det er tidspunkt og mulighet nå for et vesentlig kutt på kr 250 000.

6.3 Fellestjenester/stab

Rammen er økt for området IKT på grunn av økte lisenskostnader. Rammen er redusert for kirken grunnet redusert husleie, samt at engangstilskudd i 2025 faller bort i 2026. Rammen tas ned for politiske styringsorgan. Sel kommune ligger vesentlig over landssnittet, og kostnadene tas ned ved å endre på møtestruktur og møtegjennomføringer. 30 % ressurs IKT velferdsteknologi overføres til investering.

6.4 Nav Sel inkl. tjenester for flyktninger

Både sosialtjenesten og introduksjonsprogrammet er lovpålagte tjenester og ytelser. Et mer urolig verdensbilde medfører at Nav må forberede seg både på fortsatt flyktningestrøm og etterspørsel etter økonomisk sosialhjelp. Erfaringene tilsier at det er utfordringer med å få bosatte flyktninger selvhjulpne, enten ved arbeid eller utdanning, etter endt deltakelse i introduksjonsprogrammet. Det helhetlige oppfølgeransvaret i Nav, inkl. bruk av statlige ressurser og virkemidler og tett samarbeid med både helse- og utdanningssektoren, er svært viktig for å lykkes med å gjøre brukere selvberget og kunne leve et verdig liv.

Temaet barn i lavinntektsfamilier har stor politisk oppmerksomhet. Ved vurdering og utmåling av økonomisk sosialhjelp er Nav lovmessig, med veiledning fra Statsforvalteren, pålagt å ta særskilt hensyn til barn der søkere har omsorgsansvar. Det er godt samarbeid mellom Nav og barnevernet, avd. for rus og psykisk helse, DPS og andre omkring denne målgruppen. Plan for arbeid mot barnefattigdom starter opp i siste del av 2025. For å forebygge utenforskap, søker administrasjonen eksterne midler til prosjektstilling for å få unge mellom 16-30 år tilbake i arbeid. Budsjettrammen til Nav er redusert med kr 5,3 mill. i 2026. Framover i planperioden er utgiftene tatt ned på grunn av nedtak av flyktningemidler.

Kapittel 7 Rammeområde 2 – Oppvekst

- Kommunalsjef oppvekst og utdanning
- Kultur
- Grunnskolene: Heidal skule, Otta skole inkl. Den Norske fjellskolen Høvringen og Otta ungdomsskole inkl. Otta læringssenter
- Kommunale barnehager: Heidal barnehage, Sel barnehage og Otta barnehage
- PPT Nord-Gudbrandsdal
- Barnevernstjenesten for Sel, Vågå, Lom og Skjåk (4K)
- Barnevernberedskapsvakt Sel, Vågå, Lom og Skjåk og Lesja, Dovre (6K)

Oppvekstområdet omfatter barnehage, skole, Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), barnevern og kultur. Dette er tjenester som utgjør fundamentet for barn og unges utvikling, mestring, trivsel og deltakelse i samfunnet. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre trygge og inkluderende oppvekstmiljø, forebygging og for å legge til rette for tidlig innsats og helhetlig støtte.

I økonomiplanperioden er det et forventet samlet nedtak for rammeområdet på ca. kr 19 mill. Nedtaket er fordelt på kommunalsjefområdet og de ulike virksomhetene. I budsjettforslaget for kommende år er det et reelt kutt på kr 2,0 mill. sammenlignet med 2025. Nedtaket er en konsekvens av betydelige demografiske endringer:

- **Redusert ramme** medfører behov for omstilling og prioritering. Det vil påvirke bemanning, tjenestetilbud og kapasitet i barnehage, skole og støttefunksjoner. Det må arbeides kontinuerlig innenfor alle tjenestene for å finne tiltak og tilpasse driften til tildelte rammer. Kommunen vil arbeide for å skjerme de mest sårbare barna og sikre lovpålagte tjenester, men det må regnes med redusert handlingsrom for utviklingsarbeid og kvalitetsheving.
- **Færre barn i alderen 0–15 år** gir lavere etterspørsel etter barnehage- og skoleplasser, men også utfordringer knyttet til opprettholdelse av et godt fagmiljø og sterke enheter. Dette kan føre til behov for strukturendringer, sammenslåinger eller justeringer i tjenestetilbudet.
- **Flere eldre** i befolkningen vil endre kommunens samlede ressursbehov og kreve omprioriteringer mellom sektorer. Dette kan føre til at oppvekstområdet får en mindre andel av kommunens totale budsjett, til tross for at tidlig innsats og forebygging er avgjørende for langsiktig samfunnsutvikling.
- **Barnevernet og PPT** vil fortsatt ha en sentral rolle i å støtte barn og unge med særskilte behov. Økt press på tjenestene kan føre til lengre ventetider og behov for tydeligere prioritering av innsats.
- **Kulturtilbudet** for barn og unge er viktig for inkludering, identitet og fellesskap. Kommunen vil søke samarbeid med frivilligheten og kulturskolen for å opprettholde et bredt og tilgjengelig tilbud.

Til tross for krevende rammebetingelser, skal kommunen fortsatt være en trygg og utviklende arena for barn og unge. Gjennom ansvarlig økonomistyring, effektiv ressursbruk, tett samarbeid mellom tjenester og å være proaktive knyttet til statlige tilskuddsordninger, skal kommunen sikre at barn og unge får den støtten de trenger – og at oppvekstområdet fortsatt er en investering i framtida.

7.1 Kommunalsjef

Som en følge av avvikling av Thoskogen naturbarnehage, er driftstilskuddet til private barnehager tatt ned med 4,1 mill. kroner. Videre er rammen kompensert for økte skyssutgifter pga. prisvekst, og endring i kostnader på 1 mill. kroner knyttet til gjesteelever.

MOT videreføres med programmet "Robust ungdom" på Heidal skule og Otta ungdomsskole, og programmet SUPER!! på Otta skole.

7.2 Kultur

Ifølge KOSTRA-analysen prioriterer Sel kommune kultur noe høyere en landssnittet og sammenlignbare kommuner. For å tilpasse drift til reduserte rammer, foreslås det å legge ned bibliotekfilialen på Sel. Leieavtalen sies opp f.om. 1.1.2026, med en oppsigelsestid på 10 år. Det foreslås å gjøre disse lokalene tilgjengelig for fjellstyret, og må sees i sammenheng med salg av Sel skole.

7.3 Grunnskole

Det foreslås ingen aktivitetsendring innenfor grunnskole, men driften må tilpasses reduserte rammer. Grunnskolene er kompensert for gratis SFO for 1.-3. trinn.

7.4 Barnehage

Til tross for at barnetallet går ned, er alle barnehagene kompensert for behov for økt bemanning som følge av flere barn i alderen 0-2 år, og for redusert foreldrebetaling fra 1.8.2025. Rammen til Otta barnehage er styrket som følge av overføring av barna fra Thoskogen naturbarnehage.

KOSTRA-analysen viser at kommunen over tid har hatt høyere utgifter til barnehagedrift enn det nasjonale utgiftsbehovet tilsier. Videre viser analysen at kommunen har flere kvadratmeter eiendom pr. innbygger enn landsgjennomsnittet og sammenlignbare kommuner. For å sikre en mer bærekraftig og effektiv bruk av kommunens ressurser, foreslo kommunedirektøren å innlemme Sel barnehage i Otta barnehage. Dette tiltaket er en del av en helhetlig strategi for å optimalisere driften av kommunale barnehager og kommunal eiendom, samtidig som kvaliteten på tilbudet til barn og foreldre opprettholdes. Otta barnehage har kapasitet til å ta imot barn fra Sel barnehage, uten at det går på bekostning av kvalitet eller bemanning. I Norconsult sin vurdering av kapasitet og kostnader på barnehageområdet i Sel kommune, fremlagt for kommunestyret i desember 2024, estimeres en årlig besparelse for FDV og lønn på ca. kr 2 mill. For å effektivisere barnehagedriften foreslo kommunedirektøren i sitt framlegg av budsjett og økonomiplan til Formannskapet å legge ned Sel barnehage senest fra 1.8.2026. Formannskapet vedtok å legge inn igjen Sel barnehage med ett ekstra år ved finansiering med økt bruk av fond på inntil kr. 2 millioner til 1.8.2027. Tiltaket blir finansiert fra felles disposisjonsfond.

7.5 PPT Nord-Gudbrandsdal (PPT NG)

Det er ikke lagt inn aktivitetsendringer i PPT NG for økonomiplanperioden. Tjenesten rapporterer kvartalsvis på driftsresultat til de samarbeidende kommunene gjennom INSAM.

7.6 Barnevern

Rammen for Sel sitt budsjett er tatt ned med kr 1,1 mill. som følge av nedtak i plasseringer. Tjenesten rapporterer kvartalsvis på driftsresultat i dialogmøte med de samarbeidende kommunene gjennom INSAM, og årlig i kommunestyrene i de samarbeidende kommunene.

Kapittel 8 Rammeområde 3 – Helse og omsorg

Kommunale helse- og omsorgstjenester er et offentlig tilbud som skal gi nødvendige helse- og omsorgstjenester til alle våre innbyggere. Kommunen har et lovpålagt ansvar for å organisere disse tjenestene på en forsvarlig måte tilpasset lokale behov, og i tråd med helse- og omsorgstjenesteloven.

Følgende virksomheter er:

- **Kommunalsjef helse og omsorg:** Kommuneoverlege, barnekoordinator, velferdsteknologikordinator, kvalitetsrådgiver og tildelingskontor
- **Helse og rehabilitering:** Helsestasjon, rus- og psykisk helse, fysio-/ergoterapi, legekontor, offentlige legetjenester, og kreftkoordinator.
- **Tilrettelagte tjenester** - TT: Aktivitetssenter, miljøarbeid for hjemmeboende, BPA, Otta Brygge, og Loftsgård bofelleskap.
- **Sel kommune hjemmebaserte tjenester:** Selsro bo- og aktivitetssenter, hjemmetjenesten Sel (Heidal og Otta), Heidalstun bo- og servicesenter, Bokollektivet Heidalstun og produksjonskjøkken.
- **Sel Sjukeheim:** Institusjonsdrift med korttids og langtidsopphold, aktivitetstilbud, produksjonskjøkken, kantine Sel rådhus
- **NGLMS:** Spesialisthelsetjenester (poliklinikk + dialyse/ kreftbehandling), regional jordmorvakt og jordmortjeneste, regionalt responsenter og legevakt, sengeavdeling med intermedier-, KAD-, og kommunale korttids plasser.

8.1 Kommunalsjef helse og omsorg

Det jobbes med et langsiktig utredningsarbeid fremover mot 2040 knyttet utredning av bo- og tjenestebehov. Saken «Prinsippsak for videre utredning av bo og tjenestetilbud i Sel kommune» (PS 2025/47) var et viktig veivalg for videre utredning.

Følgende er nye tiltak for budsjettår 2026:

- KI turnussystem (kr 350 000)
- Netto økning stilling familieterapeut, tilskuddsfinansiering, (kr 50 000)

For ramme 3 er det utført følgende nedtak:

- 1,7 årsverk
- Utgifter til overliggedøgn sykehus (kr -745 000)
- KI turnusplanlegging (kr -900 000)

8.2 Tildelingskontor og koordinerende enhet

Tildelingskontoret har ansvar for saksbehandling og tildeling av tjenester. Enheten har en viktig koordinerende rolle mellom virksomhetene, og andre tjenesteleverandører. Videre har tildelingskontoret systemansvar for fagsystem innen pleie- og omsorg, fakturering for pleie- og omsorgstjenester, samt vederlagsberegning for langtidsopphold.

Kjøp av institusjonsplasser fra Dovre vil bli avsluttet som et av de nødvendige innsparingstiltakene innen rammen.

8.3 Helse og rehabilitering

Tjenestene tilhørende virksomheten står overfor større omorganiseringer i 2026.

Jordmortjeneste og jordmorvakt legges inn under NGLMS fra 1.1.2026. En arbeidsgruppe er satt ned for å se på organiseringen av de samlede legetjenestene i kommunen. Kommunelege II ansettes i deltidstilling.

Gudbrandsdal Demenskor: I 2025 la kommunestyret dette inn ved bruk av disposisjonsfond, dette er nå innarbeidet i rammen. Det skal jobbes med ytterligere finansiering, gjerne gjennom samarbeid med andre kommuner.

8.4 Tilrettelagte tjenester - TT

Det er lagt inn kr 2 mill. i 2026 til avlastningstilbud/boliger for unge. Tiltaket er lagt inn med helårseffekt på kr 3,5 mill. fra 2027. Et annet tiltak er økning av vedtak på privat avlastning, kr 400 000.

8.5 Sel kommune hjemmebaserte tjenester

Hjemmetjenesten skal levere likeverdige og helhetlige tjenester uavhengig av hvor en bor i Sel kommune. Det kreves kontinuerlig utvikling i forhold til organisering av tjenester og bruk av ny teknologi. Teknologi vil bli en naturlig del av tjenesten, det vil bidra til egenmestring, en effektiv og god ressursutnyttelse. Det er satt i gang en prosess der det ses på bedre ressursutnyttelse av personell, samt styrke kompetansen inne på Selsro, og ved natt-tjenesten i Sel. Det er for 2026 lagt inn investeringsmidler for ombygging til ny base for hjemmesykepleien. Tjenesten har vokst ut av sine lokaler og det kreves bedre kontorfasiliteter, samt aktivitetsrom. Tjenesten lagrer og håndterer mye medikamenter for brukere og trenger større areal for å kunne drive i henhold til lover og forskrifter.

8.6 Teknologi

Arbeidet med innføring av velferds-/mestringsteknologi er et nødvendig satsingspunkt for kommunen, for å peke ut retning og prioriteringer for teknologi i helse- og omsorgstjenestene. I budsjettet for 2026 er det lagt inn investeringstiltak på kr 2 mill. til arbeid med velferdsteknologi. Målet er økt kvalitet, pasientsikkerhet og bærekraft, og innbefatter eHelse-løsninger, utarbeide veikart for velferdsteknologi, samt digitaliseringsstrategi for 2026-2031.

8.7 Sel Sjukeheim

Institusjonsplassene blir i hovedsak benyttet som langtidsplasser. I tillegg er det avsatt plass til bruk som avlastningsplass, og det er flere personer som har innvilget rullerende avlastningsopphold gjennom året. Dette er en tjeneste som ivaretar pårørende og bidrar til at de med omsorgsbehov kan fungere lengre i eget hjem. Det er dagtilbud for hjemmeboende personer med demenssykdom to dager i uken ved institusjonen. I 2025 ble ressurs til demenskoordinator økt, slik at det er totalt 100 % stilling til arbeid med demensteam og demenskoordinator.

For tjenesten er det stor utfordring med rekruttering. Siste året har ledere deltatt på kurs gjennom KS i «bemanningsledelse». Dette setter søkelys på turnusordninger med heltid og løsninger som reduserer utfordringen med små stillingsbrøker og ledige helgevakter.

Tiltak 2026: Ny tv-løsning bokollektiv, kr 100 000.

8.8 NGLMS

Det er satt søkelys på kvalitetsarbeid/ IK/ beredskap. En søker å redusere sykefravær gjennom blant annet aktivt arbeid med organisering av arbeidsoppgaver, god årsturnus, styrke arbeidsmiljø og tettere sykefraværsoppfølging. Målet er å redusere innleie fra bemanningsbyråer, og bedre samarbeid om legedekning på tvers av avdelingene i kommunen.

Regional jordmorsvakt legges inn under virksomhet NGLMS. De kommunale jordmortjenestene i 6K samles i en regional tjeneste under NGLMS. Dette for å skape et sterkere fagmiljø og i større grad trekke synergier i samspillet jordmortjenesten/ jordmorsvakten.

Prosjekt for å etablere regionalt oppfølgingscenter for digital hjemmeoppfølging (DHO) har startet, og det legges opp til oppstart av pilot våren 2026. En ser for seg at omfanget ikke blir større i 2026, enn at tilleggsoppgavene løses av eksisterende ressurser på alarmsentral/ legevakt.

Fra og med 2026 faktureres 6K- kommunene husleie også for arealene på Sengeavdelingen og Legevakt/ alarmsentral, på samme måte som det tidligere er gjort for regional jordmorsvakt. Husleie fordeles gjennom samme fordelingsnøkkel som øvrige utgifter. Det vil gjennomføres følgende investeringer på LMS:

- Planlegging av og gjennomføring av omdisponering av arealer i 1. etg.
- Møbler/ inventar (stoler, dusjstoler og pasientsenger) på sengeavdelingen
- Møbler i venterom for legevakt/ legekantor

Investeringene dekkes av regionalt utstyrsfond NGLMS. En legger opp til at Sel kommune og de andre kommunene i 6k avsetter et årlig beløp til dette fondet framover.

Kapittel 9 Rammeområde 4 – Plan, teknisk og eiendom

- Kommunalsjef plan, teknisk og eiendom
- Plan og teknisk: Plan, beredskap, teknisk drift og tilskudd felles landbrukskontor Vågå-Sel
- Eiendom: Forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) kommunale eiendommer
- Beredskap
- Sel brann- og redningsvesen

Rammen er redusert i 2026 med kr 2,84 mill., og det er kompensert for lønns- og pensjonsvekst.

Det er behov for å etablere en permanent mannskapsbase og lager for driftspersonell innen rammeområde 4, vann, vei og avløp samt byggdriftene. Det er lagt inn midler til dette i 2028 og 2029. Klima- og miljøarbeid er gjennomgående i kommuneplanens samfunnsdel 2018-30. Dette gjenspeiler seg i hvordan en videreutvikler drift, investeringer og i alt planarbeid. Klimaeffektive løsninger er gjerne løsninger som gir økonomisk gevinst både på kort og lang sikt.

9.1 Kommunalsjef

Budsjettområdet omfatter kommunalsjef, beredskapskoordinator, kommunens beredskap og Sel brann- og redningstjeneste.

9.2 Regional beredskapskoordinator

Bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt gir kommunen rollen som lokal samordner gjennom lovpålagte plikter. Disse pliktene består i at kommunen skal bruke særlige virkemidler for å fremme:

- a. Et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhetsarbeid.
- b. Et tverrsektorielt perspektiv.
- c. Samarbeid med andre samfunnssikkerhetsaktører.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa gjør at regionen har løftet arbeidet med lokal samordning ytterligere. Det ble i 2025 ansatt en regional beredskapskoordinator i 100 % stilling. Denne stillingen har blant annet ansvar for systemarbeid som regional ROS, regional beredskapsplan og samordning av regionale samarbeidsaktører, med Dovre kommune som vertskommune. Dette tiltaket vil samordne og styrke det regionale systematiske samfunnssikkerhetsarbeidet. Sel kommune sin andel er kr 160 000, og ligger inne årlig i økonomiplanperioden.

9.4 Plan, beredskap og teknisk drift

9.4.1 Vei

De største og mest variable kostnadene her styres i hovedsak av vær- og klimaforhold, og må utføres på et nivå som gir akseptabel framkommelighet og trafiksikkerhet. Det er begrensede muligheter for vedlikehold utover akutte reparasjoner av uforutsette hendelser.

Formannskapet vedtok å styrke ramme 4 med kr.300 000 for at gatelys i alle deler av kommunen skal lyse mellom kl. 24.00 og kl. 05.00.

Det er et etterslep på grøfting langs veger, utskifting/oppgradering av stikkrenner og vedlikehold/oppgradering av gatelys.

Prioriteringene innen Hovedplan vei samhandler med prioriteringene innen Hovedplan vann og avløp. Det er viktig å se disse to planene i sammenheng da endringer i den ene vil få konsekvenser for rekkefølgen i utførelse av den andre.

Det er stort behov for parkeringsplasser i Otta. Særlig rundt NGLMS og rådhuset er det behov for å utvide kapasiteten. Det jobbes fortsatt med å erverve tilgjengelig areal for å kunne sikre mer parkeringsareal i Otta sentrum og rundt NGLMS/rådhuset. Det ble bevilget kr 3,0 mill. til strategisk oppkjøp av eiendommer i 2025, men det er foreløpig ikke realisert noen kjøp. Arbeidet med å sikre strategisk viktige eiendommer vil fortsette i 2026.

9.4.2 Vann og avløp

Sel kommune utarbeider ny Hovedplan VA, hovedplanen er et dynamisk dokument der vi må legge inn endringer i forhold til nye forhold som oppstår og ny kunnskap som kommer til. Arbeidet med Hovedplan har blitt forsinket pga. mulige krav om Nitrogenrensing av avløpsvann ved Otta Renseanlegg. Sel kommune fikk i januar 2025 tilskudd til utredning av behov for Nitrogenrensing ved Otta RA. Tilsagnet benyttes til bl.a. kompetanseheving av egne ansatte på Nitrogenrensing, og til utredningsarbeid for å kartlegge behov og muligheter for å innføre Nitrogenrensing ved Otta RA. Resultatet av dette arbeidet vil legge grunnlag for videre behov og arbeid. Det er mulig at Sel kommunen vil kunne få krav om å innføre Nitrogenrensing ved Otta RA i et tidsperspektiv på 5-10 år. Dette vil i stor grad avhenge av utslippsresultatene etter første driftsår hos Dalir AS, og prognoser på nye påkoblinger på avløpsnettet. Rapport og utredning av behov og muligheter ved Otta RA, vil legges fram til politisk orientering i første halvdel av 2026, og vil være et grunnlag for videre prosess og prioriteringer.

9.4.3 Renovasjon

Endringer innen renovasjon er lagt inn i henhold til innspill fra Nord-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap, NGR. Informasjon finnes på NGR og Sel kommune sine hjemmesider.

9.4.4 Landbruk

Det legges ikke opp til aktivitetsendringer i økonomiplanperioden.

9.5 Eiendom

Sel kommune har et vedlikeholdsetterslep. KOSTRA-tall viser at Sel kommune prioriterer eiendomsforvaltning lavere enn landet og kommunegruppe 4. Sel kommune har over tid ligget langt lavere enn normtall for verdibevarende vedlikehold.

Den positive nedgangen det siste året i m² formålsbygg pr. innbygger er foreslått videreført i 2026 hvor man foreslår nedlegging og flytting av Sel barnehage sommeren 2026, og selger hele skole- og barnehageområdet på Sel etter dette. Formannskapet har forlenget dette med ett år til sommeren 2027. Dette vil gi en direkte årlig kostnadsreduksjon i driftsbudsjettet på kr. 1,3 mill. I tillegg kommer innsparing på framtidig vedlikehold.

Selsverket barnehage er flyttet inn i Otta barnehage, men bygningsmassen står delvis tom. På grunn av heftelser, kan ikke denne eiendommen selges, men vil bli lagt ut for utleie.

Heggelund barnehage ligger ute i markedet for salg. Ottbragden barnehage er ikke lagt ut for salg, da det er en prosess for å se på helhetlig ressursbehov innen helse.

Det er gjennomført flere energibesparende tiltak i kommunens formålsbygg, som har bidratt til reduserte driftskostnader. Samtidig er store deler av den eksisterende bygningsmassen aldrende, og ytterligere tiltak med vesentlig effekt vil medføre betydelige investeringer.

For å redusere fremtidige kostnader knyttet til oppvarming, ventilasjon, renhold og vedlikehold, må det arbeides målrettet for en mer arealeffektiv tjenesteproduksjon. I den forbindelse er det avgjørende å vurdere gjenbruk, sambruk og merbruk av eksisterende bygg før det tas beslutninger om nybygg eller leie av eksterne lokaler. Det skal gjennomføres en analyse av dagens organisering og ressursbruk innen vaktmestertjenester og renhold. Målet er å identifisere og iverksette tiltak som gir optimaliseringsgevinster. Arbeidet starter i januar 2026.

Kapittel 10 Investeringer 2026

Investeringsnivået i 2026 og videre i økonomiplanperioden, er basert på følgende faktorer:

- **De store investeringene:** Møte demografisk endring, sikre beredskap, infrastruktur og mulighet for nærings- og samfunnsutvikling.
- Investeringer i tråd med **gjennomgående perspektiv i kommuneplanens samfunnsdel:** Digitalisering, klima/miljø, innovasjon/næringsutvikling og folkehelse.
- **Må**-investeringer i henhold til innmeldte behov og krav til HMS for ansatte og tjenestemottakere.
- Oppfølging av **andre politiske vedtak**

Sel kommune har en lånegjeld på bortimot kr 900 mill., og det ligger store investeringstiltak i økonomiplanperioden som gjør at lånegjelden passerer godt over kr 1 milliard. For å forsøke å redusere investeringsgraden i økonomiplanperioden, må en jobbe for å finne mindre kostnadskrevende alternative løsninger. Investeringsnivå og -tiltak baserer seg og på en vurdering av administrativ kapasitet til å følge opp og realisere vedtakene. Investeringsrammene er bruttotall. Eventuelle tilskudd vil være en del av medfinansiering for å realisere investeringsrammen.

Andre investeringer

Andre investeringer	2026	2027	2028	2029
Kirkelig fellesråd	555			
Regiondata	1 048	278	500	500
IKT, plan for årlig utskifting av PC	1 500	1 500	1 500	1 500
Egenkapitalinnskudd KLP	1 800	1 800	1 800	1 800
NGLMS – institusjonsmøbler		100		
Sum andre investeringer	4 903	3 678	3 800	3 800

10.1 Sel kirkelige råd

Med bakgrunn i innspill fra Kirkevergen i Sel er det lagt inn kr 555.000. Dette er resterende del av investeringer som ble meldt inn for 2025 på samlet kr 2.655.000. Ubrukt del av investering for 2025 blir i tillegg overført til 2026.

10.2 RegionData

Det er lagt opp til investeringer for kr 2 2 mill. totalt for RegionData i 2026. Sel sin andel er kr 1,05 mill. (utgjør 23,5%). Det skal investeres i Serverfarm, ny kartløsning, InfoDoc Sky, elektronisk godkjenning av turnus og KI generator.

10.3 Velferdsteknologi Pleie- og omsorg

Det er lagt inn kr 2 mill årlig i 2026-2028 for økt fremdrift i arbeidet med oppgradering av velferdsteknologi.

10.4 Kommunal eiendom

Kommunal eiendom	2026	2027	2028	2029
Klima og energi, led-lys og nye vinduer	3 500	2 800		
Otta skole – kameraovervåkning	250			
Velferdsteknologi Pleie- og omsorg	2 000	2 000	2 000	
Selsro ombygging og effektivisering drift	600			
Utbedringer etter vernerunde	200			
Otta ungdomsskole, oppgradering elevarb.pl.	150	150		
Prosjektering Heidal skule/barnehage	300			
Eiendom – robotgressklippere	190			
Tak Heidal svømmehall	2 200			
Tak Otta barnehage	2 400			
Pleie og omsorg inkl. prosjektering og erverv	5 000	20 000	280 000	
TT – lagringsplass	120			
Solskjerming Otta brygge	120			
Utfasing av 2G nett brannvarsling/heis	250			
Heidalstun bokollektiv - utbedr jf arb.tilsyn	250			
Sel sjukeheim - nytt tv-system	250			
Sel sjukeheim - sengeheiser og madrasser	150			
Forprosjekt Otta brannstasjon	200			
Oppgradering gamle SD-anlegg		2 000		
Brannvarslingsanlegg Otta ungd. Skole		150		
Utredning tilfluktsrom			200	
Nytt kunstgressdekke			100	2 500
Oppgradering renholdsutstyr				400
Sum Kommunal eiendom	18 130	27 100	282 300	2 900

10.4.1 Investering Pleie og omsorg

Det er i økonomiplanperioden lagt inn en stor investering på totalt kr 305 mill.

Investeringskostnaden synliggjør behov for samlokalisering av alle døgntjenester og sykehjem i Otta sentrum. Størrelse på investeringen er usikker, det samme er finansieringsløsningene. Dette avhenger av løsningsvalg som vil komme senere i økonomiplanperioden, og arbeid med forprosjektet starter i 2026.

10.4.2 Energieffektiviseringstiltak

Det har vært jobbet med energieffektiviseringstiltak i våre bygg i flere år, hvor utskifting av vinduer og nye lyskilder inngår i dette. Det gjenstår fortsatt noe. Samlet gjenstående investeringskostnader er beregnet til kr 6,3 mill.

10.4.3 Forprosjekt utredning Heidal barnehage og skule

Det foreslås avsatt kr 300 000 i investeringsbudsjettet til ekstern bistand for å gjennomføre et forprosjekt knyttet til Heidal skule og barnehage. Hensikten er å utrede hvordan dagens bygningsmasse kan tilpasses en mer bærekraftig og effektiv drift. Utredningen skal gi grunnlag for vurdering av mulige ombygginger og bedre mulig bruk av eiendommen. Når forprosjektet foreligger, vil kommunedirektøren legge frem en sak med kostnadsoverslag for nødvendige tilpasninger.

10.5 Teknisk

Teknisk	2026	2027	2028	2029
Hovedplan veg	6 600	3 000	3 000	3 000
Hovedplan vann og avløp	47 000	51 770	47 500	12 500
Flomsikring Otta	15 000	60 000	55 000	20 000
Parkeringsareal Otta sentrum	750		8 500	
2 nye biler feiervesenet	1 800			
Mannskapsbase plan/tekn.			700	7 000
Brannvesenet vaktbil				1 200
Tak Otta beredskapssenter				2 000
Ny kompaktlaster				600
Sum teknisk	71 150	114 770	114 700	46 300

10.5.1 Flomsikring Otta

Sel kommune og NVE planlegger flomsikring av Otta sentrum sammen, der NVE står for prosjekteringen av en helhetlig sikring, mens kommunen står for reguleringsplanarbeidet og prosjektering av overvannsløsninger innenfor sikringsområdet. Dette prosjektet har høy prioritet, og vil være både komplekst og arbeidskrevende i flere år framover. Det vil være helt avgjørende for å sikre god økonomistyring og framdrift av sikringsprosjektene, at kommunen har tilstrekkelig bemanning og riktig kompetanse til både planlegging og gjennomføring av arbeidet som skal utføres.

Distriktsandelen av NVE sitt sikringsprosjekt, utgjør kr 40 mill., og må finansieres av kommunen. I tillegg vil kommunen ha ansvar for prosjektering, gjennomføring og finansiering av ny/oppdatert infrastruktur for overvannshåndtering i Otta sentrum. Dette er oppdrag som kommunen må prioritere parallelt og i takt med framdriften i flomsikringsprosjektet, for at en skal oppnå helhetlig sikring av Otta i tråd med planene. Det er avsatt midler til grunnnerverv, erstatninger, etablering av infrastruktur og løsninger for overvannshåndtering, samt andre kostnader som kommer som konsekvens av sikringsarbeidet. Det er til sammen satt av kr 150 mill. til disse tiltakene i planperioden.

10.5.2 Hovedplan veg

Prioriteringene innen Hovedplan vei samhandler med prioriteringene innen Hovedplan vann og avløp. Det er viktig å se disse to planene i sammenheng da endringer i den ene vil få konsekvenser for rekkefølgen i utførelse av den andre.

Økonomiplan videreføres med kr 3 mill. pr. år i tråd med hovedplan veg. Det er i 2026 lagt inn kr 3,6 mill. utover de ordinære kr 3 mill., som omhandler tilleggsbevilgning til gang og sykkelveg på Sandbumoen.

Hovedplan vei 2026 - 2029 (tall i hele tusen)				
Beskrivelse av tiltak	2026	2027	2028	2029
Generell oppgradering av gatelys		2 200		
MØllers gate - fra Vogmannsgata og sørover til elvemøtet, pluss Vognmannsgata og deler av Johan Nygårds gate. (Skyves ut i tid i påvente av flomsikringsprosjektet, og kr. 2,2 mill. blir lagt inn i 2030.)				3 000
Ressvollvegen – asfalt		800		
Moavegen på Sandbumoen (rekkverk og etabl. av gang/sykkelveg) ned til E6	6 600			
Oppgradering av veger som skal privatiseres			3 000	
Sum	6 600	3 000	3000	3 000

10.5.3 Hovedplan vann og avløp

Bakgrunn for hovedplan var å få formulert overordnede mål og delmål for vannforsyningen og avløpshåndteringen. Det gjennomføres både investeringstiltak, plantiltak, administrative tiltak og drifts- og vedlikeholdstiltak som ledd i gjennomføringen av handlingsplanen.

Investeringsnivået for perioden 2026 -2029 er prioritert slik:

HOVEDPLAN VANN OG AVLØP 2026-2029 (Tall i hele tusen)				
Investeringsbehov vann og avløp				
Beskrivelse av tiltak	2026	2027	2028	2029
APS*, Nordsel, skottvatnet og Kompanienget		3 170		
Ny aps Haugstulen	1 700			
Ny aps Ottnes		1 700		
Ny aps Killi			2 500	
Prosjekteing Hjellum, pluss fylleledning fra Ottbragden	1 500	1 000	5 500	
Sanering asbestledning Klevrudvegen Nord			5 400	
Sanering fra Ulvolden til Skansen	7 200			
Sanering Plassjordet sør for rondanevegen		1 900	4 500	6 000
Sanering VA KP19 Ødegård til slakteriet + Romundgardsjeilen		4 000		
Sanering VA Steindalsvegen			2 500	2 500
VA sanering Mullersgate, Vognmannsgata og Johan Nygårds gate.		6 000	6 000	
VA sanering Storgata			1 000	8 000
VA sanering Storrustvegen		5 000	5 000	
Sanering/oppgradering av hovedkummer	2 000	2 000	2 000	2 000
Akutte oppgraderinger VA (Akutte tiltak VA (større lekasjer))	2 000	2 000	2 000	2 000
VA- sanering Sliperigata, Brugeilen og ny KP3 Kongsparten	14 600			
Nytt høydebasseng på Sandbumoen	15 700	25 000	11 100	
Akutte tiltak Sinclairvegen	1 300			
Ringledning Resvollvegen	500			
Ringledning Skogvegen	500			
Etablering av UV- anlegg på Bjølstadmo- og Faukstad vannverk				
*Aps = Avløps pumpestasjon	47 000	51 770	47 500	12 500

Alle tiltak er vurdert som investering i form av på påkostning, over kr 100.000 og økonomisk levetid over 3 år.

Kapittel 11 Budsjettskjema

11.1 Bevilgningsbudsjett- drift, § 5-4, 1. ledd

	Budsjett			
	2026	2027	2028	2029
1 Rammetilskudd	328 075	328 075	328 075	328 075
2 Inntekts- og formueskatt	175 641	175 641	175 641	175 641
3 Eiendomsskatt	32 600	33 200	33 600	33 800
4 Andre generelle driftsinntekter	30 375	26 015	26 015	26 015
5 Sum generelle driftsinntekter	566 691	562 931	563 331	563 531
6 Sum bevilgninger drift, netto	489 870	485 559	482 002	485 005
7 Avskrivninger	44 000	46 000	48 000	50 000
8 Sum netto driftsutgifter	533 870	531 559	530 002	535 305
9 Brutto driftsresultat	32 821	31 372	33 029	28 226
10 Renteinntekter	6 960	6 960	6 960	6 960
11 Utbytter	6 025	9 025	10 025	10 025
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
13 Renteutgifter	40 406	42 144	50 234	49 679
14 Avdrag på lån	35 625	38 006	41 774	46 892
15 Netto finansutgifter	-63 046	-64 165	-75 023	-79 586
16 Motpost avskrivninger	44 000	46 000	48 000	50 000
17 Netto driftsresultat	13 775	13 207	6 006	-1 360

Disponering eller dekning av netto driftsresultat

18 Overføring til investering	1 800	1 800	1 800	1 800
19 Avsetninger til bundne driftsfond	6 166	1 342	425	425
20 Bruk av bundne driftsfond	-1 795	-1 145	-3 777	-4 730
21 Avsetninger til disposisjonsfond	9 729	13 535	8 533	2 120
22 Bruk av disposisjonsfond	-2 125	-2 325	-975	-975
23 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
24 Sum disp. eller dekning av netto drift	13 775	13 207	6 006	-1 360

25 Fremført til inndeckn senere år (merforbruk)

0 0 0 0

11.2 Bevilgningsoversikt drift, § 5-4, 2. ledd

	Budsjett			
	2026	2027	2028	2029
Sum rammeområde 1	70 470 000	66 820 000	64 770 000	65 040 000
Sum rammeområde 2	175 767 000	172 162 000	170 680 000	168 285 000
Sum rammeområde 3	220 131 000	224 089 000	225 199 000	230 509 000
Sum rammeområde 4	43 719 000	42 769 000	42 469 000	42 469 000
Sum fordelt rammeområder	510 087 000	505 840 000	503 118 000	506 303 000

11.3 Bevilgningsoversikt investering, § 5-5, 1. ledd

	2026	2027	2028	2029
Investeringer i varige driftsmidler	92 383	143 748	399 000	51 200
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 800	1 800	1 800	1 800
Sum investeringsutgifter	94 183	145 548	400 800	53 000
Kompensasjon for merverdiavgift	5 100	6 500	60 000	3 700
Tilskudd fra andre	0	0	160 000	0
Salg av varige driftsmidler	2 100	1 100	100	100
Bruk av lån	85 183	136 148	178 900	47 400
Sum investeringsinntekter	92 383	143 748	399 000	51 200
Videreutlån	10 000	10 000	10 000	10 000
Bruk av lån til videreutlån	10 000	10 000	10 000	10 000
Avdrag på lån til videreutlån	2 000	2 100	2 200	2 300
Mottatte avdrag på videreutlån	2 000	2 100	2 200	2 300
Overføring fra drift	1 800	1 800	1 800	1 800
Netto avs. til eller bruk av bundne inv. fond	0	0	0	0
Netto avs. til eller bruk av ubundet inv. fond	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetn.	1 800	1 800	1 800	1 800
Fremført til inndeckn. i senere år (udekket bel)	0	0	0	0

11.4 Bevilgningsoversikt investering, § 5-5, 2. ledd

Brutto investeringsutgifter	2026	2027	2028	2029
Hovedplan vann og avløp	47 000	51 770	47 500	12 500
Flomsikring Otta	15 000	60 000	55 000	20 000
Hovedplan veg	6 600	3 000	3 000	3 000
Pleie og omsorg inkl. prosj og erverv	5 000	20 000	280 000	
Klima og energi, led-lys og nye vinduer	3 500	2 800		
Tak Otta barnehage	2 400			
Tak Heidal svømmehall	2 200			
Velferdsteknologi Pleie- og omsorg	2 000	2 000	2 000	
Egenkapitalinnskudd KLP	1 800	1 800	1 800	1 800
2 nye biler feiervesenet	1 800			
IKT, plan for årlig utskifting av PC	1 500	1 500	1 500	1 500
Regiondata	1 048	278	500	500
Parkeringsareal Otta sentrum	750		8 500	
Selsro ombygging og effektivisering drift	600			
Kirkelig fellesråd	555			
Prosjektering Heidal skule/barnehage	300			
Heidalstun bokollektiv - utbedre jf arb. tilsyn	250			
Otta skole - kameraovervåking	250			
Sel sjukeheim - nytt tv-system	250			
Utfasing av 2G nett brannvarsling/heis	250			
Utbedringer etter vernerunde	200			
Forprosjekt Otta brannstasjon	200			
Eiendom - robotgressklippere	190			
Otta ungd. skole, oppgradering elevarb.pl.	150	150		
Sel sjukeheim - sengeheiser og madrasser	150			
TT - lagringsplass	120			
Solskjerming Otta brygge	120			
Oppgradering gamle SD-anlegg		2 000		
Brannvarslingsanlegg Otta ungd. skole		150		
NGLMS - institusjonsmøbler		100		
Mannskapsbase plan/tekn.			700	7 000
Utredning tilfluktsrom			200	
Nytt kunstgressdekke			100	2 500
Tak Otta beredskapssenter				2 000
Brannvesenet vaktbil				1 200
Ny kompaktlaster				600
Oppgradering renholdsutstyr				400
Brutto investering	94 183	145 548	400 800	53 000

11.5 Oversikt gjeld og forpliktelser, § 5-7

OVERSIKT OVER GJELD OG VESENTLIGE FORPLIKTELSER

	2026	2027	2028	2029
Investeringslån brutto	934 000	1 032 000	1 169 000	1 169 000
Herav anslag lån til selvkost	-265 000	-313 000	-356 000	-363 000
Netto investeringslån	669 000	719 000	813 000	806 000
Startlån	52 000	60 000	68 000	76 000